ملیحه اسماعیلی، ۱۴۰۵

شناسایی و رتبه بندی عوامل استراتژیک توسعه‌ی صنعتی سبزوار

توسعه صنعتی یکی از پیش‌ران‌های بنیادین رشد اقتصادی، اشتغال‌زایی پایدار و ارتقای تاب‌آوری منطقه‌ای محسوب می‌شود. شهرستان سبزوار با برخورداری از موقعیت ویژه ارتباطی و مزیت‌های بومی در غرب استان خراسان رضوی، با چالش‌ها و موانع متعددی در مسیر شکوفایی پایدار صنایع روبه‌رو است. از این رو، هدف پژوهش حاضر «شناسایی و رتبه‌بندی عوامل استراتژیک توسعه صنعتی شهرستان سبزوار» است. این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از حیث روش‌شناسی، توصیفی-پیمایشی با رویکرد آمیخته (کیفی-کمی) است. جامعه آماری پژوهش را پنلی متشکل از ?? نفر از خبرگان و صاحب‌نظران شامل مدیران صنایع، کارشناسان دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط (صمت، شرکت شهرک‌های صنعتی و فرمانداری) و اساتید دانشگاهی تشکیل دادند.گردآوری و تحلیل داده‌ها در دو گام پیاده‌سازی شد: در گام اول، با مرور پیشینه و اجرای تکنیک دلفی فازی (FDM) طی دوره‌های متوالی نظرسنجی و بر مبنای حد آستانه همگرایی (0.1)، شاخص‌های استراتژیک غربالگری و نهایی شدند. در گام دوم، با به‌کارگیری فرایند تحلیل سلسله‌مراتبی (AHP) و مقایسات زوجی ابعاد، وزن و اولویت هر یک از ابعاد تعیین گردید که نرخ ناسازگاری محاسباتی برابر با ???? به‌دست آمد که مؤید سازگاری قضاوت‌هاست.یافته‌های پژوهش نشان داد که در میان ابعاد هفت‌گانه استراتژیک، بعد «نهادی و حکمرانی» با وزن قطعی ????? در رتبه نخست اهمیت قرار دارد. پس از آن، ابعاد «اقتصادی» با وزن ????? ، «فرهنگی» با وزن ????? ، «زیرساختی» با وزن ????? ، «بازار و رقابت» با وزن ????? ، «فناوری و نوآوری» با وزن ????? و «سرمایه انسانی و آموزشی» با وزن ????? به ترتیب در رتبه‌های دوم تا هفتم جای گرفتند. نتایج حاصل حاکی از آن است که پیش‌نیاز بنیادین جهش صنعتی در سبزوار، اصلاح مناسبات حاکمیتی، تسهیل مقررات اداری و بهبود محیط کسب‌وکار است تا بستری امن برای سرمایه‌گذاری مولد اقتصادی و هدایت منابع فرهنگی و زیرساختی فراهم گردد.

کلیدواژه‌ها: واژه‌های کلیدی: توسعه صنعتی، عوامل استراتژیک، دلفی فازی (FDM)، فرایند تحلیل سلسله‌مراتبی (AHP)، شهرستان سبزوار، حکمرانی محلی.

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۴۲۹۰۰۷۹۳۵۸۴۶۸۱۱۰۴۰۱۶۳۲۵۷۵۲۶
تاریخ دفاع: ۱۴۰۵/۰۷/۲۶
رشته‌ی تحصیلی:
دانشکده:
استاد راهنما: دکتر قاسم قاسمی

Thesis:

Identifying and ranking strategic factors for Sabzevar's industrial development

Industrial development is considered one of the fundamental drivers of economic growth, sustainable job creation, and regional resilience. Sabzevar County, possessing a strategic geographic location and indigenous capabilities in the west of Razavi Khorasan Province, faces numerous challenges in achieving sustainable industrial prosperity. Therefore, this study aims to "Identify and Prioritize the Strategic Factors of Industrial Development in Sabzevar County." In terms of purpose, this research is applied, and methodologically, it adopts a descriptive-survey mixed-methods (qualitative-quantitative) design. The statistical population comprised an expert panel of 15 specialists, including industrial managers, senior administrative authorities (Ministry of Industry, Mine and Trade, Industrial Parks Company, and Governorate), and academic faculty members.

Data collection and analysis were conducted in two main phases: First, based on literature review and the application of the Fuzzy Delphi Method (FDM) across successive rounds with a stopping convergence threshold (0.1), the strategic criteria were screened and finalized. In the second phase, using the Analytic Hierarchy Process (AHP) through pairwise comparisons, the final weights and priorities of the strategic dimensions were determined. The consistency ratio was calculated as CR = 0.06, confirming the acceptable consistency of expert judgments.

The research findings revealed that among the seven strategic dimensions, the "Institutional and Governance" dimension ranked first with a definitive weight of 0.314 (31.4%). It was followed by the "Economic" dimension (weight: 0.208), "Cultural" dimension (weight: 0.140), "Infrastructural" dimension (weight: 0.108), "Market and Competition" dimension (weight: 0.099), "Technology and Innovation" dimension (weight: 0.080), and "Human Capital and Education" dimension (weight: 0.051), ranking second to seventh, respectively. The results demonstrate that the essential prerequisite for industrial leap in Sabzevar is reforming administrative and institutional mechanisms, reducing bureaucratic obstacles, and enhancing the business environment to establish a reliable foundation for productive economic investment and regional synergy.